

SEE 2081 (2025)
ऐच्छिक प्रथम अर्थशास्त्र

समय : ३ घण्टा

पूर्णाङ्क : ७५

दिइएका निर्देशनका आधारमा आफ्नै शैलीमा सिर्जनात्मक उत्तर दिनुहोस् :

समूह 'क' (Group 'A')

तलका प्रश्नहरूको अति छोटो उत्तर दिनुहोस् :

(११×१=११)

Give very short answer to the following questions:

१. सीमान्त लागत वक्ररेखा किन U आकारको हुन्छ ?
Why is the shape of marginal cost curve like U?
२. यदि १५ ओटा वस्तुको उत्पादन लागत (कूल लागत) रु. ३०० पर्छ भने त्यसको औसत लागत पत्ता लगाउनुहोस् ।
If the total cost by producing 15 units of commodity is Rs. 300, find the average cost.
३. एकाधिकार बजारमा फर्म सन्तुलन हुनका लागि आवश्यक पर्ने दुई सर्त के के हुन् ?
What are the two conditions necessary for a firm to be in equilibrium in a monopoly market?
४. व्याजको शास्त्रीय सिद्धान्तअनुसार सन्तुलित व्याजदर कसरी निर्धारण हुन्छ ?
According to classical theory of interest, how is the equilibrium rate of interest determined?
५. वस्तु विनिमयलाई परिभाषित गर्नुहोस् ।
Define Barter System.
६. पूँजीबजारको कुनै एक विशेषता लेख्नुहोस् ।
Write down any one feature of capital market.
७. कर भनेको के हो ?
What is tax?
८. आर्थिक विकासको शास्त्रीय सिद्धान्तका प्रतिपादक को हुन् ?
Who is the propounder of classical theory of economic development?
९. SAFTA को पूरा रूप के हो ?
Write the full form of SAFTA.
१०. नेपालले निर्यात गर्ने कुनै दुई वस्तुको नाम लेख्नुहोस् ।
Write the name of any two items that Nepal exports.

१४. व्याजको शास्त्रीय सिद्धान्त व्याख्या गर्नुहोस् ।
Explain the classical theory of interest
अथवा (Or)
नाफाको अनिश्चितताबहन सिद्धान्त व्याख्या गर्नुहोस् ।
Explain the uncertainty bearing theory of profit.
१५. आर्थिक विकासको शास्त्रीय सिद्धान्त वर्णन गर्नुहोस् ।
Describe the classical theory of economic development.
अथवा (Or)
आर्थिक विकास र आर्थिक वृद्धिविच कुनै पाँचओटा भिन्नता देखाउनुहोस् ।
Show any five differences between economic development and economic growth.
१६. नेपालको सन्दर्भमा स्वतन्त्र व्यापारका पाँच फाइदाको वर्णन गर्नुहोस् ।
Describe any five advantages of free trade in the context of Nepal.
१७. नेपालमा आर्थिक योजनाको महत्त्व माथि प्रकाश पार्नुहोस् ।
Highlight on the importance of economic planning in Nepal.
१८. तथ्याङ्कको वर्गीकरणको प्रयोजनलाई छोटकरीमा वर्णन गर्नुहोस् ।
Describe, in brief, the use of classification of data.
१९. तलको तथ्याङ्कबाट बहुगुणी स्तम्भ चित्र रचना गर्नुहोस् ।
Construct a Multiple Bar Diagram from the following data.

वर्ष (वि.स.) Year (B.S.)	धान (क्वि.) Paddy (Qu.)	मकै (क्वि.) Maize (Qu.)	गहुँ (क्वि.) Wheat (A)
2078	50	40	30
2079	30	20	40
2080	40	50	20

समूह 'ग' (Group 'C')

तलका प्रश्नहरूको लामो उत्तर दिनुहोस् : (३×८=२४)

Give long answer to the following questions:

२०. वाणिज्य बैङ्क भनेको के हो ? यसका मुख्य कार्यको वर्णन गर्नुहोस् ।
What is commercial bank? Explain its major functions.

२१. प्रत्यक्ष कर र अप्रत्यक्ष करको परिचय दिई कुनै छोटो भिन्नता लेख्नुहोस् ।
Introduce direct tax and indirect tax and write down any six differences between them.
२२. तलको तथ्याङ्कबाट मध्यक र मध्यिका गणना गर्नुहोस् :
Calculate mean and median from the following data.

x	0-10	10-20	20-30	30-40	40-50
f	5	7	4	6	3

वा (Or)

- दिइएको आकडाबाट लेस्पियर र पास्चेको विधि प्रयोग गरी चालु वर्ष २०८० को मूल्य सूचकाङ्क निर्माण गर्नुहोस् ।
Construct price index for the current year 2080 using Laspeyere's and Paasche's method from given data.

वस्तुहरू (Goods)	आधार वर्ष २०७८ (Base Year 2078)		चालु वर्ष २०८० (Current year 2080)	
	मूल्य (Price)	परिमाण (Quantity)	मूल्य (Price)	परिमाण (Quantity)
धान (Paddy)	30	10	30	20
मकै (Maize)	20	20	15	25
गहुँ (Wheat)	40	30	20	30